

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1962 r.

w sprawie zasad i trybu odpowiedzialności za szkody wyrządzone w związku z zakwaterowaniem przejściowym Sił Zbrojnych.

Na podstawie art. 14 ust. 1 i art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych (Dz. U. Nr 6, poz. 38) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Za szkody wyrządzone w pomieszczeniach zajętych na zakwaterowanie przejściowe Sił Zbrojnych oraz za szkody wyrządzone w związku z zajęciem na zakwaterowanie terenów lub z utworzeniem strefy niebezpieczeństwa — odpowiadają materialnie wobec poszkodowanego organy wojskowe.

2. Jeżeli szkodę wyrządził pododdział wojskowy albo żołnierz lub pracownik cywilny bądź osoba towarzysząca Siłom Zbrojnym — uważa się, że szkodę wyrządziła jednostka wojskowa, w skład której wchodzi dany pododdział albo w której pełni służbę żołnierz lub jest zatrudniony pracownik cywilny bądź do której przydzielona jest osoba towarzysząca.

§ 2. 1. Za szkody w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się wszelkie straty poniesione przez poszkodowanego w związku z zakwaterowaniem przejściowym, zajęciem na zakwaterowanie terenów lub utworzeniem strefy niebezpieczeństwa.

2. Za szkody uważa się w szczególności:

- 1) szkody polne wyrządzone na terenach podczas ćwiczeń lub manewrów, jak zniszczenie lub uszkodzenie gleby, łąk, sadów, ogrodów, lasów, zasiewów i innych kultur rolnych, ogrodowych, rybnych lub leśnych, ogrodzeń, drzew, krzewów,
- 2) szkody wyrządzone wskutek zniszczenia lub uszkodzenia mienia nieruchomego (budynków, instalacji, urządzeń technicznych, sprzętu, inwentarza) w związku z ćwiczeniami lub manewrami,
- 3) szkody i zniszczenia spowodowane przez pojazdy mechaniczne (czołgi, działa pancerne, transportery) na drogach, mostach oraz w położonych przy trasach przejazdu budynkach,
- 4) szkody powstałe wskutek utrudnień gospodarczych na terenach objętych strefą niebezpieczeństwa, uniemożliwiających normalne korzystanie z tych terenów, oraz

szkody poniesione z powodu zarządzenia opuszczenia budynków objętych strefą niebezpieczeństwa,

5) szkody wyrządzone w mieniu ruchomym znajdującym się w pomieszczeniach lub na terenach zajętych na zakwaterowanie przejściowe.

§ 3. 1. Postępowanie o odszkodowanie wszczyna się na wniosek poszkodowanego występującego z roszczeniem o odszkodowanie.

2. Roszczenie o odszkodowanie powinno być zgłoszone przez poszkodowanego ustnie do protokołu lub na piśmie w miarę możliwości niezwłocznie po wyrządzeniu szkody.

3. Roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem jednego roku od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie. W każdym razie roszczenie ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia wyrządzenia szkody.

§ 4. 1. Roszczenie o odszkodowanie zgłasza się do dowódcy jednostki wojskowej, która wyrządziła szkodę, a jeżeli tej jednostki nie ma już w miejscowości, w której powstała szkoda, albo miejsce postoju tej jednostki nie jest znane — do kwatermistrza okręgu wojskowego.

2. Roszczenie może być zgłoszone również do właściwego do spraw wewnętrznych organu prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej, bezpośrednio lub za pośrednictwem prezydium gromadzkiej rady narodowej. Organ ten przekazuje niezwłocznie otrzymane roszczenie do kwatermistrza okręgu wojskowego właściwego ze względu na miejsce wyrządzenia szkody.

3. Po otrzymaniu zgłoszenia roszczenia kwatermistrz okręgu wojskowego ustala jednostkę, która wyrządziła szkodę, oraz przekazuje materiały w tej sprawie dowódcy tej jednostki wojskowej.

§ 5. 1. Niezwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia roszczenia o odszkodowanie dowódca jednostki wojskowej, która wyrządziła szkodę, zarządza przeprowadzenie postępowania ugodowego.

2. Jeżeli szkodę wyrządzono w mieniu należącym do organów administracji państwowej, instytucji państwowych lub społecznych albo jednostek gospodarki społecznej lub innych osób prawnych, postępowanie ugodowe przeprowadza się z upoważnionym przedstawicielem poszkodowanego.

§ 6. 1. Postępowanie ugodowe przeprowadza, w miarę możliwości w miejscu wyrządzenia szkody, oficer wyznaczony przez dowódcę jednostki wojskowej.

2. W sprawach znacznych szkód lub w zawilych sprawach albo z innych ważnych powodów dowódca jednostki wojskowej może zlecić przeprowadzenie postępowania ugodowego komisji składającej się z 3 osób, w miarę możliwości oficerów.

§ 7. 1. W toku postępowania ugodowego należy ustalić:

- 1) rodzaj szkody, miejsce, datę oraz przyczynę powstania szkody,
- 2) dokładną wysokość szkody (wysokość odszkodowania),
- 3) okoliczności towarzyszące powstaniu szkody, a w szczególności czy szkoda nie powstała z winy poszkodowanego lub wskutek wypadku, za który organy wojskowe nie ponoszą odpowiedzialności,
- 4) sprawcę szkody lub osobę odpowiedzialną za wyrządzenie szkody.

2. W razie potrzeby przesłuchuje się świadków lub zasięga się opinii rzeczoznawcy.

§ 8. 1. Z przebiegu postępowania ugodowego sporządza się protokół w dwóch egzemplarzach.

2. Protokół powinien w szczególności zawierać:

- 1) datę i miejsce dokonywania czynności,
- 2) stopień, imię i nazwisko oficera przeprowadzającego postępowanie ugodowe lub przewodniczącego komisji,
- 3) imię, nazwisko i adres poszkodowanego albo nazwę i adres organu (instytucji, przedsiębiorstwa) oraz imię, nazwisko i adres jego przedstawiciela,
- 4) zwięzły opis roszczenia poszkodowanego,
- 5) wysokość żadanego przez poszkodowanego odszkodowania,
- 6) imiona, nazwiska i adresy przesłuchanych osób (świadków, rzeczoznawców) oraz ich oświadczenia,
- 7) zwięzły opis stanu faktycznego z określeniem miejsca i daty oraz rodzaju i rozmiaru szkody,
- 8) stopień, imię i nazwisko sprawcy szkody lub osoby odpowiedzialnej za wyrządzenie szkody,
- 9) wysokość ustalonego polubownie albo proponowanego przez organy wojskowe odszkodowania,
- 10) oświadczenie poszkodowanego, czy zgadza się na wypłatę niespornej części odszkodowania.

3. Protokół podpisuje oficer przeprowadzający postępowanie ugodowe lub przewodniczący komisji oraz poszkodowany.

§ 9. 1. Jeżeli postępowanie ugodowe z poszkodowanym doprowadzi do ustalenia wysokości odszkodowania, dowódca jednostki wojskowej zawiera ugodę według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia.

2. Akt ugody podpisuje dowódca jednostki wojskowej, która wyrządziła szkodę, oraz poszkodowany albo upoważniony przez niego przedstawiciel, jeżeli poszkodowanym jest organ administracji państwowej, instytucja państwowa lub społeczna albo jednostka gospodarki społecznej lub inna osoba prawna.

3. Jeżeli ustalona wysokość odszkodowania przekracza 5.000 zł, akt ugody podlega zatwierdzeniu przez dowódcę

właściwego okręgu wojskowego (rodzaju Sił Zbrojnych) w terminie 14 dni licząc od dnia podpisania tego aktu.

§ 10. 1. Akt ugody stanowi podstawę do wypłaty odszkodowania.

2. Odszkodowanie wypłaca organ finansowy jednostki wojskowej, która wyrządziła szkodę, w ciągu 3 dni od podpisania aktu ugody, a w przypadku określonym w § 9 ust. 3 — w ciągu 10 dni od zatwierdzenia aktu ugodowy.

§ 11. W razie uznania w części roszczenia poszkodowanego oraz wyrażenia przez niego zgody na podjęcie części odszkodowania, dowódca jednostki wojskowej zarządza wypłatę tej części odszkodowania jako niespornej. Przepisy § 9 ust. 3 i § 10 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 12. Jeżeli postępowanie ugodowe nie doprowadzi do osiągnięcia porozumienia co do odpowiedzialności za szkodę lub wysokości odszkodowania albo nie zostanie zatwierdzony akt ugodowy (§ 9 ust. 3), dowódca jednostki wojskowej przesyła w ciągu 7 dni akta sprawy właściwemu do spraw wewnętrznych organowi prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej, która orzeka w tej sprawie po zasięgnięciu opinii prezydium gromadzkiej rady narodowej.

§ 13. Jeżeli postępowanie ugodowe nie zostanie zakończone w ciągu trzech miesięcy od dnia zgłoszenia roszczenia przez poszkodowanego, może on wystąpić z wnioskiem o ustalenie wysokości odszkodowania przez organ określony w § 12.

§ 14. 1. Prawomocne orzeczenie właściwego do spraw wewnętrznych organu prezydium powiatowej (miejskiej, dzielnicowej) rady narodowej stanowi podstawę do wypłaty ustalonego w orzeczeniu odszkodowania.

2. Odszkodowanie wypłaca organ finansowy jednostki wojskowej, która wyrządziła szkodę, w ciągu 3 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Przy wypłacie odszkodowania odlicza się już wypłaconą część odszkodowania (§ 11).

§ 15. 1. Poszkodowany albo dowódca jednostki wojskowej lub nadrzędny organ wojskowy, który nie zgadza się z orzeczeniem wydanym przez organ określony w § 12, może w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia o odszkodowaniu domagać się ustalenia wysokości odszkodowania w drodze sądowej, a w przypadku gdy poszkodowaną jest jednostka gospodarki społecznej — w drodze postępowania arbitrażowego.

2. Roszczenie wnosi się do właściwego sądu lub komisji arbitrażowej za pośrednictwem organu, który wydał orzeczenie. Organ ten przesyła niezwłocznie akta sprawy do właściwego sądu lub komisji arbitrażowej.

3. Prawomocne orzeczenie wydane przez sąd (komisję arbitrażową) stanowi podstawę do wypłaty odszkodowania. Odszkodowanie wypłaca się w ciągu 3 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

§ 16. Terminy przedawnienia roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, określone w § 3 ust. 3, liczy się od dnia wejścia w życie rozporządzenia, chyba że przedawnienie tych roszczeń w myśl przepisów dotychczasowych następuje wcześniej.

§ 17. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do szkód powstałych na obszarach leśnych, wchodzących w skład państwowego gospodarstwa leśnego.

§ 18. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 1962 r. (poz. 92).

AKT UGODY

sporządzony w dnia 19 r.

(nazwa miejscowości)
w sprawie wynagrodzenia szkody wyrządzonej przez jednostkę wojskową

(numer lub nazwa jednostki wojskowej, która wyrządziła szkodę)

1. Poszkodowany

(imię, nazwisko i adres poszkodowanego lub nazwa organu — instytucji, przedsiębiorstwa i jego adres)
reprezentowany przez upoważnionego przedstawiciela

(imię, nazwisko i adres)
) oświadcza, że w związku z zajęciem na zakwaterowanie przejściowe należących do niego pomieszczeń — terenów)

(określić rodzaj pomieszczenia lub terenów zajętych na zakwaterowanie przejściowe)
utworzeniem strefy niebezpieczeństwa obejmującej*)

(określić budynki lub tereny objęte tą strefą)

została wyrządzona szkoda
(określić dokładnie rodzaj szkody)

i że domaga się odszkodowania w wysokości
(wymienić dokładnie kwotę żądanego odszkodowania)

2. W wyniku przeprowadzonego postępowania ugodowego ustalono, że wysokość szkody wyrządzonej przez jednostkę wojskową wynosi
(podać kwotę odszkodowania)

3. Poszkodowany oświadcza, że zgadza się z ustaloną wysokością odszkodowania w kwocie
tytułem całkowitego rozliczenia jego roszczeń z powodu wyrządzonej mu szkody.

(podpis dowódcy jednostki wojskowej)

(podpis poszkodowanego)

(pieczęć okrągła jednostki wojskowej)

Zatwierdzam: **)

dnia 19 r.

(podpis i pieczęć okrągła dowódcy okręgu wojskowego — rodzaju Sił Zbrojnych)

*) Niepotrzebne skreślić.

**) Wypełnia się tylko w przypadku ustalenia wysokości odszkodowania na kwotę przekraczającą 5.000 zł.